

## MEMORANDUM

Van: Hr. Polderman  
 Aan: Mr. Rookmaaker

→ H 113.4 5907  
 W. BOA dep.  
 =

Naar aanleiding van het rapport van het Ministerie van Marine over de militaire situatie van Nieuw-Guinea. (1073545)

In bovengenoemd rapport wordt een uitstekende analyse gegeven van de militaire situatie in Nieuw-Guinea. Het behandelt de defensie van genoemd gebiedsdeel in het licht van een mogelijk agressie van de R.I. De defensie in geval van een internationaal conflict wordt niet behandeld. In dit laatste geval zouden Nederlandse strijdkrachten uiteraard alleen kunnen optreden in geallieerd verband, waarbij de mogelijkheid bestaat terug te vallen op geallieerde bases, etc. Indien de soevereiniteit behouden blijft zullen voorbereidingen getroffen moeten worden voor een dergelijk optreden in geallieerd verband.

Voor kleine acties kan de R.I. gebruik maken van de nabij liggende eilanden als uitgangspunt, voor grote acties zal zij Ambon, Morotai en eventueel Makassar als bases moeten gebruiken.

In Oost-Indonesië zijn thans volgens dit rapport minstens 15 bataljons R.I. Infanterie. (Volgens G.S. Sectie 2, waarschijnlijk meer dan 20 bataljons, dat is ongeveer een derde van de totale sterkte van de Apris). Behalve infanterie zijn er ook enige Artillerie en Pantserwagen-eenheden. Voorts is ook de Alri in Oost-Indonesie geconcentreerd. Zij beschikt aldaar over landingsboten en een viertal corvetten. Begin 1950 zal voorts door Nederland een torpedojager aan de Alri worden overgedragen. De luchtmacht van de R.I. is nu nog te verwaarlozen, doch zal binnen afzienbare tijd van groter belang kunnen worden.

.....De .....

## MEMORANDUM

Van:

Aan:

De Indonesische tactiek bij een eventuele agressie zal het bekende karakter dragen van infiltraties, zoals deze ook in de tijd van het Indonesische conflict werd toegepast. Ten slotte zouden dergelijke infiltraties wellicht gepaard kunnen gaan met een interventie van hetzelfde karakter als die van China in Korea.

Voor de verdediging van Nieuw-Guinea is het noodzakelijk het overwicht ter zee en in de lucht te handhaven. Voorts dient men te beschikken over een Inlichtingendienst, welke infiltraties kan signaleren. Infiltraties kunnen na signalering bestreden worden door territoriale legereenheden en zo nodig nog met inzet van de mobiele reserve der Mariniers. De Marine kan hierbij eventueel steun verlenen. Indien het overwicht ter zee gehandhaafd wordt, zal de R.I. geen troepen kunnen aanvoeren van een dergelijke omvang, dat zij niet op bovenbedoelde wijze kunnen worden bestreden.

Met het oog op het bovenstaande zijn de volgende voorzieningen nodig:

1) Bestuur en Politie.

Deze dienen volgens de bestaande plannen spoedig te worden aangevuld en uitgerust o.a. met radio-communicatiemiddelen.

2) De Inlichtingendiensten

Deze moeten beter gecoördineerd worden. (Het leger werkt tegen).

3) Het Leger.

De legerstrijdkrachten dienen aangevuld te worden van 13 pelotons tot 4 compagnieën plus 1 ondersteuningscompagnie. Deze macht moet bestaan uit Papoea's, met sterke Europese en Indo-Europese encadrering. Voorgesteld wordt deze troepen te organiseren volgens het principe van het voormalige Corps Marechaussee in Atjeh. Dit houdt in, dat men zich vooral concentreert op het optreden in klein verband. Als tactische eenheid zal moeten worden ingesteld de brigade van 16 tot 20 man. Het is noodzakelijk spoedig met een ~~meer~~ uitgebreide

.....opleiding .....

MEMORANDUM

Van:

Aan:

opleiding van Papoea-soldaten te beginnen. De rapporteur meent voorts dat Sorong, met omgeving, thans te zwak met legerstrijdkrachten is bezet.

4) Marine.

In verband met de afstand met het Moederland dienen voldoende reserves ter plaatse aanwezig te zijn; voor het moment is de aanwezige sterkte van ~~een~~ <sup>een</sup> jager plus enige corvetten voldoende. Gezien de mogelijkheid van averij en van toevoeging van een jager aan de ALRI, zal echter moeten worden overwogen volgend jaar een tweede torpedojager in de sterkte van de Koninklijke Marine op Nieuw-Guinea, op te nemen. Ook enige versterking met Mariniers (er is thans één compagnie) is noodzakelijk. Voorts eist de landingsvaartuigen-situatie enige verbetering. (Landingsvaartuigen zijn noodzakelijk om de mobiliteit van de Mariniers te waarborgen).

5) Regelingen der Bevelsverhoudingen.

De Gouverneur is thans Opperbevelhebber. Onder hem staan de Commandanten van Leger en Marine. Bepleit wordt een één-hoofdig operationeel opperbevel. Daarmede zou de Marinecommandant van Nieuw-Guinea belast moeten worden, daar het leger slechts een territoriale functie heeft.

Slechts bij een één-hoofdig opperbevel kunnen gecombineerde operaties met succes worden uitgevoerd. Er moge hier op worden gewezen, dat het leger slechts bestaat uit 800 man. (Hetgeen overgebracht op Nederlandse toestanden, zou betekenen, dat men Nederland zou verdedigen met een leger van 100 man, verdeeld over enige kustplaatsen).

De Marine beschikt over meer personeel en neemt operationeel <sup>een</sup> sleutelpositie in. Het commandantschap komt haar derhalve toe. Het is niet efficiënt, van operationeel standpunt, dat binnen een zo kleine strijdmacht 2 zelfstandige commandanten worden gehandhaafd, terwijl de coördinatie <sup>o</sup> ~~ing~~ bij een burger berust.

6) Bevoorrading.

De bevoorrading in geval van een conflict zal uiterst

.....moeilijk.....

*Het zou  
als minimum van  
veertig over de  
meer zal de  
van de  
geen het  
in Nederland  
en verhouding met de  
bevoorrading  
het is niet efficiënt  
2 commandanten*

# MEMORANDUM

Van:

Aan:

moeilijk zijn. Alles moet worden aangevoerd, er zijn geen stockpiles; ook de distributie, welke door een K.P.M.-schip wordt verzorgd, is niet gewaarborgd in geval van een conflict. ~~A~~anbevolen wordt enige kustvaartuigen naar Nieuw-Guinea te dirigeren.

Gezien het feit dat de aanbevolen voorzieningen beogen met een minimum aan middelen de efficiency van de verdediging van Nieuw-Guinea op te voeren, meen ik dat men zich dezerzijds met de conclusie van het rapport zal kunnen verenigen.

*U.*  
/s-Gravenhage, 21 December 1950

*in e geen distributie.*